

Personal och verksamhetsutveckling
Karin Laurin

Länsstyrelsen i Stockholm

Redovisning statsbidrag Haninge kommun som finskt förvaltningsområde

Samråd

Ett viktigt inslag i regeringens strategi för de nationella minoriteterna är att åtgärder genomförs i samråd med berörda minoriteter. Erfarenheterna från tidigare arbete med minoritetsfrågan visar att det är lätt att fastna i att översätta sin svenska verksamhet till minoritetsspråk i stället för att aktivt verka för att främja och revitalisera minoritetsspråken.

Haninge kommun formade hösten 2009 en plan för sitt arbete med minoritetspolitiken som innebär att vi i första hand ska bygga på det vi har och att strukturen ska få växa fram efter behov och under hand.

Haninge kommun erhöll i november 2009 en skrivelse från det så kallade "finska nätverket" i Haninge (bilaga). Det finska nätverket i Haninge har i ca 10 år verkat för att bevaka den finska minoritetens intressen inom olika områden. Nätverket är en lös sammanslutning där bland annat företrädare för två finska pensionärsföreningar, Österhaninge församling, Haninge Sverigefinländare samt enskilda intresserade finns företrädade. Skrivelsen utgjorde en startpunkt för det samråd som skett med finska företrädare i kommunen.

Ett öppet möte anordnat av kommunen men i samråd med de finska företrädarna, med information om den nya lagen och möjlighet till dialog genomfördes i februari 2010. Mötet riktade sig till alla intresserade, men vid detta tillfälle med fokus på finstalande. Avsikten är att genomföra flera öppna informationsmöten där även andra minoritetsgrupper får motsvarande möjlighet till fokus på sina intresseområden.

Sex sammanträden med "finska nätverket", övriga finska organisationer och företrädare för tjänstemannaorganisationen har ägt rum där olika frågor diskuterats.

Ett av dessa möten har varit avsatt för en diskussion med kommunens politiska ledning. Där uttryckte den politiska ledningen att kommunens målsättning är att alla våra olika verksamhetsområden ska ta till sig frågan på ett naturligt sätt och integrera i sin löpande verksamhet.

De finska företrädarna uttryckte flera olika visioner och önskemål:

- Kulturaktiviteter/finskt kulturcenter, stöd till barn- och ungdomskultur
- Bättre information
- Lokaler för att utveckla arbetet i samverkan, träffpunkt
- Organisering av arbetet i ett råd under kommunstyrelsen

De finska organisationerna har även själva anordnat ett öppet möte med inbjudan till politikerna för att diskutera olika intressefrågor. Vid detta möte, liksom vid informationsmöte anordnat av kommunen, har det varit ett relativt svagt intresse från allmänheten. Något brett intresse från den finska minoriteten har inte märkts, utan det är snarare några eldsjälur som driver frågan. Det kan givetvis finnas flera orsaker till detta, bland annat att det inte funnits något stöd hos "det allmänna" tidigare. Förbättrad och bredare information är viktig.

Sammanfattningsvis kan sägas att dessa olika möten främst varit diskussionsforum.

När det gäller beslut om statsbidragets användning har dessa fattats av ansvarig tjänsteman avseende olika informationsinsatser. Här finns en enighet om att det är viktigt att under det första året ha fokus på information.

Därutöver har beslut om en större summa för utveckling av den finska förskolan fattats av kommunfullmäktige, eftersom det inte funnits enighet om åtgärden.

En svårighet som vi upplever är att på ett klokt sätt få ihop samrådet på lokal nivå (nämndnivå) med samrådet på central nivå (kommunstyrelsen). Det finns många olika intressen och synsätt, som ibland är motstridiga. Bland annat har, som ovan nämnts, kommunfullmäktige valt att stödja den finska förskolan med en del av statsbidraget. Det finska nätverket är kritiska till detta beslut och anser att det finns risk att bidraget används till löpande, ordinarie verksamhet, på ett sätt som det inte är avsett för. Kommunfullmäktige poängterar dock i sitt beslut att medlen ska användas för utveckling av verksamheten. Detta ska ske under 2011.

Då det inte har funnits någon självklarhet kring hur samrådsorganisationen ska se ut har ett uppdrag i december 2010 givits av kommunstyrelsen till kommunstyrelseförvaltningen om att utreda frågan i samråd med minoriteterna. Vid ovan nämnda möte mellan politiker och finska nätverket inleddes denna diskussion. Utredningen ska genomföras under början av år 2011.

Olika förslag har diskuterats hur man skulle kunna förankra arbetet med finskt förvaltningsområde bättre i den politiska organisationen. Tematimme i kommunfullmäktige, rådslag och utbildningar är förslag som diskuteras.

Det finns önskemål från de finska företrädarna om att inrätta någon form av "råd" till de olika nämnderna, men detta känns inte som någon bra lösning. Text är redan de finskspråkiga pensionärsorganisationerna representerade i Äldreförvaltningens pensionärsråd.

Kartläggning

Kartläggning har genomförts på följande sätt:

Externt

- Ett öppet möte med inbjudan till alla intresserade har genomförts. Där har det funnits möjlighet till dialog.
- Diskussionsmöten mellan företrädare för finska minoriteten och tjänstemän respektive politiker genomförs kontinuerligt.
- De finska företrädarna har bidragit med skriftlig information

Internt

- Det finns en organisation med kontaktpersoner som för respektive förvaltning bevakar och utvecklar frågan.
Äldreförvaltningen kartlägger kontinuerligt de behov som brukarna har och anpassar sin verksamhet därefter.
Socialförvaltningen för noteringar om inom vilken typ av frågor som invånarna önskar använda rätten att kommunicera på finska. På så sätt styr man sina resurser mot rätt område.
Kommunstyrelseförvaltningen, miljö- och hälsoskyddsförbundet samt stadsbyggnadsförvaltningen har gjort bedömningen att informationsfrågorna är viktigast och har därför sett över sina delar av hemsidan. Förvaltningarna har även översatt delar av sina tryckta informationsmaterial. En finstalande webbredaktör har anställts med huvudansvar för att samordna översättningarna och utveckla den finska delen av hemsidan.
- Finskspråkiga "lotsar" inom samtliga förvaltningar tar emot de personer som önskar ha kontakt på finska och lotsar till rätt person. De noterar frågor och önskemål för att kunna rikta insatser rätt.
- Samtliga förvaltningar har påbörjat en kartläggning av personalens språkkunskaper. Ett webbformulär har tagits fram där personalen kan fylla i sina språkkunskaper och om man är villig att använda dem inom ramen för sitt arbete. Formuläret gäller samtliga minoritetsspråk, men bara någon enstaka person har anmält annat språk än finska.
Kommunen kommer att ge stöd och information till de språkkunniga för att de ska förstå sin roll i helheten.

Följande önskemål har framkommit

Äldreomsorg

Önskemål om helt finskspråkiga vårdplatser

Träffpunkt för finskspråkiga pensionärer

Förbättrad information på finska för att nå de äldre

Förskole- och skolverksamhet

Viktigt att inte sprida ut resurserna utan att man bejakar enspråkiga grupper.

Utveckla verksamheten så att den blir mera attraktiv för barn och föräldrar. Förbättrad information om den verksamhet som finns på finska; denna information är idag undermålig.

Kultur- och föreningsliv

Önskan om gemensam lokal för att kunna utveckla olika frågor: kultur, barn, föreningsliv, social samvaro etc med fokus på det gemensamma kulturarvet.

Information

Man önskar rent allmänt en förbättrad information på minoritetsspråk på kommunens hemsida. Därutöver behövs fantasi och många olika kanaler; det ska vara en målgruppsinriktad information. Pensionärer och barn behöver troligen olika kanaler.

Information om den finska minoritetens rättigheter och hur inflytandet kan och bör förstärkas

Samråd och kontakt med politiker

Det finns ett starkt önskemål att kontakten med kommunen ska ske med politiker direkt och inte via tjänstemännen.

Sammanfattningsvis pekar kartläggningen på följande resurser och behov

Förskole- och skolverksamhet

Finskspråkig verksamhet bör vara placerad inom samma verksamhetsenhet. Det finns idag en finskspråkig förskola centralt i Handen. Verksamheten vid förskolan bör utvecklas vidare från att vara en "svensk förskola på finska".

För närvarande är barnantalet något för lågt för att kunna finansiera en helt enspråkig förskola. För att kunna utveckla verksamheten så att den blir attraktiv för finskspråkiga barn och deras föräldrar och för att överbygga det något låga antalet barn så att man långsiktigt tryggar en enspråkig verksamhet har kommunfullmäktige beslutat anslå 538 tkr från statsbidraget för finskt förvaltningsområde.

Äldreomsorgsverksamhet

Träffpunkt för finstalande pensionärer ska inrättas.

Beställarenheten följer regelbundet upp behovsbilden. Önskemål finns från finska pensionärsföreningen Reipas om helt finskspråkiga platser på särskilt boende.

Information

Informationen genom hemsidan och olika tryckta broschyrer har förbättrats. Bland annat togs en hel del material fram till Hanningedagen då finskt förvaltningsområde presenterades för kommunens invånare. Mycket återstår dock att göra. Informationen i receptioner, på bibliotek och på samtliga kommunala arbetsplatser ska förbättras.

Övrigt

I samrådet har det framkommit att det finns ett stort behov av en gemensam lokal för de olika verksamheter/aktiviteter som de finska företrädarna önskar genomföra för att stärka känslan av en gemensam finsk historia och kultur. Detta skulle bidra till att utveckla arbetet i samverkan mellan olika finska föreningar och intresserade personer.

Tankarna kring detta utvecklas för närvarande så att målet för verksamheterna blir tydligare och att det kan säkerställas att en verksamhet skulle kunna överleva även utan kommunalt stöd.

Grundskyddet

När det gäller grundskyddet enligt lagens paragrafer 3-5 ser man inom förvaltningarna ständigt till de individuella behoven hos medborgarna. Några riktade insatser har ännu inte gjort.

I kommunens språkformulär där anställda har möjlighet att anmäla språkkunskaper finns möjlighet att fylla i alla minoritetsspråk, men utöver finska har endast någon enstaka person anmält kunskap i meänkieli.

Ytterligare öppna informationsmöten planeras för samtliga minoritetsspråkgrupper.

Användande av statsbidraget 2010-2011.

Ändamål	Kostnadsgrupp	Belopp	Anm
Förskola			
	Utveckling av verksamheten vid finska förskolan Personalkostnader Annonsering och informationskampanjer	538 tkr	Medlen används under år 2011
Äldreomsorg			
	Översättning av informationsmaterial, foldrar + äldreplan	22 tkr	
Information	Annonser	61 tkr	Lokaltidningar löpande information, valinformation samt inför Haningedagen
	Lokalhyra+bevakning	10 tkr	Öppna informationsmöten
	Informationsmaterial övriga förvaltningar, översättning, foldrar etc	41 tkr	

	Översättning webb, hela kommunen	20 tkr	
	Haningedagen	63 tkr	Månskensorkestern, arrangörsservice, t- shirts, tävling etc
Övrigt	Kurser, finska institu- tet	3 tkr	
Totalt		758 tkr	

Planeringen av hur de medel som inte använts under 2010 ska användas kommer att göras i samråd med minoritetsföreträdarna när organisation för samråd är beslutad under första halvåret 2011.

Haninge 2011-01-05

PH Magnusson
HR-direktör